

СПРАВА «БАХАРОВ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF BAHAROV v. UKRAINE)

(Заява № 28982/19)

Стислий виклад рішення від 04 травня 2023 року

У жовтні 2016 року заявник подав до органів державної влади України заяву про повернення своєї дитини до Сполучених Штатів Америки, місця її постійного проживання відповідно до Гаазької конвенції про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей від 25 жовтня 1980 року (далі – Гаазька конвенція), з України, куди її забрала мати дитини у липні 2016 року без дозволу заявника. У квітні 2017 року головне територіальне управління юстиції у Харківській області (далі – Управління юстиції), діючи від імені заявника, подало позов до Київського районного суду міста Харкова, який у травні 2017 року відмовив у задоволенні позовної заяви, посилаючись на статтю 13 Гаазької конвенції, в якій наведені підстави для відмови у поверненні дитини до місця її постійного проживання. Апеляційна та касаційна скарги, подані заявником на це рішення, були залишені без задоволення Апеляційним судом Харківської області у серпні 2017 року та Верховним Судом у листопаді 2018 року. Мати дитини не дозволяла заявникові будь-яким чином контактувати з його дитиною протягом усього провадження. З жовтня 2018 року заявнику офіційно заборонили в'їзд до України. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтями 6 і 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) у зв'язку з надмірною тривалістю провадження на національному рівні під час якого він не міг бачитися зі своєю неповнолітньою дитиною, що призвело до відчуження дитини від заявника. Європейський суд вирішив розглянути скаргу заявника виключно за статтею 8 Конвенції. Розглянувши скаргу заявника, Європейський суд зазначив, що провадження на національному рівні щодо повернення дитини заявника тривало понад два роки у судах трьох інстанцій і супроводжувалося затримками, відповідальність за які, головним чином, несли органи державної влади. Зокрема, управлінню юстиції знадобилось близько шести місяців, щоб ініціювати провадження в національному суді, а у Верховному Суді відбулась затримка приблизно в один рік, що сприяло значному перевищенню шеститижневого терміну, встановленого статтею 11 Гаазької конвенції для провадження цього виду. Також Європейський суд відзначив, що попри часткове сприяння заявником загальній тривалості провадження внаслідок подачі процесуальних клопотань та скарг, його дії не призвели до значних затримок і немає доказів, що він зловживав своїми процесуальними правами. З огляду на це, а також той факт, що заявник не мав можливості контактувати зі своєю дитиною, якій було шість років на момент, коли її забрала мати, упродовж тривалого періоду під час провадження, Європейський суд зробив висновок, що органи державної влади не розглянули справу оперативно та констатував порушення статті 8 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

- «1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що було порушено статтю 8 Конвенції;
3. Постановляє, що: (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 3 000 (три тисячі) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави відповідача за курсом на день здійснення платежу; (а) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».